

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

3. De poenitentia, quatenus est sacramentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

tantò minus aut maius est, quanto maius aut minus voluntas ei adhæret, si in eo firmatur. Constat autem voluntatem minus adhære peccato committendo, si postea recedere parata sit, quam si parata non sit. Quod si tamen consideratione veniæ obtinendæ per sacramentum Confessionis aliquis alligatur ad liberius peccandum, videtur esse hæc circumstantia aggrauans, imò nouam speciem ingratitudinis continens. Vnde rectè agunt fideles, si de hoc ipso in sacra confessione se accusent. Non tamen est vnum ex peccatis in Spiritum sanctum, nec semper mortale, sed si frequenter fiat, ita vt homo veluti consuetudinem ac facilitatem quandam peccandi ex tali fiducia postea confitendi ingenitari sibi aduertat.

C A P. III.

De Pœnitentia, quatenus est sacramentum.

Pœnitentia est sacramentum nouæ legis à Christo institutum, Iohan. 20. *Inflauit, & dixit: accipite Spiritum sanctum, quorum remisseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.* Nam verbis illis habemus tum externam cæremoniam seu sensibile signum absolutionis, quorum remissionis peccatorum; tum etiam promissionem gratiæ, seu remissionis peccatorum, adeoque habemus proprium sacramentum, idque non ab aliis, quam sacerdotibus administrandum. Etenim posteaquam Christus Dominus in cœna vltima discipulis suis eorumque legitimis in sacerdotali ordine successoribus potestatem dedisset verum suum corpus conficiendi. Deinde post resurrectionem eisdem potestatem contulit corpus suum mysticum, quæ est fidelium con-

congregatio iudiciaria potestate, si lapsi sint, sanctifi-
candi.

Sacramentum pœnitentię lapsis post baptismum 2
in peccatum mortale, necessarium medium est ad
salutem: quemadmodum & in corporalibus gene-
ratio omnibus hominibus necessaria est, medicatio
non item, sed iis tantum, qui in morbum inciderunt.

Pœnitentię sacramentum est altera post baptis-
mum tabula naufragis præparata.

Sicuti non baptizatis ad iustificationem sufficit 3
votum baptismi; ita etiam lapsis sufficit votum sa-
cramenti pœnitentię. Nilominus obligat præce-
ptum suscipiendi baptismum, si postea suscipi pos-
sit, quia illa duo sacramenta à Christo instituta sunt,
tanquam remedia per se remissionis peccatorum.
Quod autem votum baptismi & pœnitentię neces-
sarium sit, si actû suscipi non possint. Prob. eò, quod
remissio homini ante baptismum & pœnitentiam
non conferatur, nisi cum ordine, obligatione &
quali tacito pacto suscipiendi baptismum & sacra-
mentum realiter confitendi, ad eum fermè modum, quo
contractus emptionis non perficitur, neq; rei empte
ante traditum dominum acquiritur, sine respectu
& obligatione ad solutionem precii.

Materia remota circa quam sacramentum pœni- 4
tentię versatur, est omne peccatum actuale hominis
baptizati, etiam id à quo aliquis semel absolutus est,
idque ob praxin fidelium ad vberiore sanctifican-
tis gratiæ virtute sacramenti infusionem.

NB. Si confessarius nullâ certam sed solum dubi-
tam absolutionis materiam ex pœnitente elicere
possit (posito quod nullum certum veniale extorserit,
conari tamen debet) interdum sub conditione

Vuu 3 tacita

tacita absoluere non poterit; si peccati grauitas personæ periculum aliæve circumstantiæ postulare videantur, interdum verò absolute superfedere, si nulla necessitas appareat sacramentum sub conditione ministrandum.

NB. Si quis generalem confessionem de peccatis seu totius vitæ, seu vnius anni instituere velit, sollicitus esse non debet, vt omnia etiã mortalia recenseantur nullo prætermissis: cum enim peccata quibus absolutio legitime collata, sicuti potest venialia, materia confessionis libera sint, per se loquendo, nihil repugnat reuerentiæ sacramenti, aliqua eorum confiteri, aliis prætermissis.

6 Materia propinqua ex qua sacramentum penitentiae constituitur, sunt actus penitentis, Contritio, Confessio, satisfactio: Ratio, quia absolutio necessarid confertur à sacerdote per modum sententiæ iudicialis: talis autem sententia essentialiter requirit causæ cognitionem & rei accusationem, quæ in secreto hoc penitentiae foro alia esse non potest, quàm ipsius Rei penitentis confessio. Igitur humili & contrita penitentis confessione sacerdotisq; absolute sacramentū hoc tanquam materia sua & forma essentialiter constituitur, atq; effectum principalem, quæ est remissio culpæ, tribuit, sed quia deleta reatu culpæ superest reatus siue obligatio penæ temporalis, ideo ad peccatū integrè ac perfecte destruendum requiritur etiam satisfactio à sacerdote iudicialiter imposita, tanquam pars integralis, & materialiter perficiens sacramenti.

Forma huius sacramenti est. Ego te absoluo à peccatis tuis: nō in scriptis, sed in verbis. Absoluo te sunt de essentia, quia reliqua tacite subintelliguntur.

Omnia

Omnia sacramenta cum salutaris Crucis signo ad- 8
 ministrantur ex praxi & consuetudine Ecclesiæ.

NB. Licet ponamus, nullum omnino vinculum
 consistere in pœnitente afferente solum peccata præ-
 sentis confessionibus deleta; non ideo tamen for-
 mam absolutionis falsam fieri, quia sensus eius est:
 Absoluo te à peccatis tuis, id est, confero tibi grati-
 am sanctificantem suapte natura vim habentem re-
 mittendi peccata, quæ & quatenus in pœnitente ri-
 gide eorum remissionem disposito inexistunt.

Absolutio sacramentalis non nisi verbis vocali-
 bus fieri potest, præsentem eo, qui absoluitur, idque
 secundum praxin Ecclesiæ haud dubiè profectum
 Christi institutione. Quod si Christus dominus
 prescripisset etiam in absentem sententiam ferri, si-
 cuti in externo foro iudiciali, alia esset ratio: sed
 tam ex praxi Ecclesiæ constat, Christi mentem
 voluntatem esse, vt absolutio non nisi præsentis
 datur.

Veruntamen hæc minimè obstant, quominus sa- 9
 cerdos pœnitentem, quem reperit morti proximū,
 ante aduentum illius signa contritionis edidisse,
 Confessarium perisse, aut peccata sua in schedu-
 la memorasse illum constet, propter extremam neces-
 sitatem sacramentaliter absolvere possit, licet in præ-
 sentia sacerdotis nullum confessionis faciendæ si-
 quum edat, vt dicam infra cap. 7.

C A P. I V.

De Contritione.

Ad veram contritionem (quæ est animi dolor ac de- 1
 testatio de peccato cōmisso cū proposito nō pec-
 candi in cetero) nō requiritur certus gradus intensionis

Vuu 4 neque